

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michaela Pažitného a soudkyně JUDr. Renáty Lukešové a Mgr. Petry Kubáčové ve věci péče o **nezletilou K** **K** a **nezletilého T** **K**, oba narozené , oba bytem , zastoupené Městským úřadem jako kolizním opatrovníkem, Brtnice 137, Velké , zastoupené JUDr. Věrou Ptáčkovou, advokátkou se sídlem V Jámě 1, Praha 1, a **otce Ing. J** **K**, narozeného , bytem zastoupeného Mgr. Petrem Balabánem, advokátem se sídlem Šafaříkova 1, Praha 2, o **změnu poměrů nezletilých dětí**, o odvolání matky proti rozsudku Okresního soudu Praha-východ ze dne 19. září 2011, č.j. 30 P 238/2010-478,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku III. mění tak, že počínaje dnem 20.6.2011 je matka povinna platit na výživu každého z nezletilých dětí 1.800,-Kč měsíčně, počínaje dnem 17.10.2012 je matka povinna platit na výživu každého z nezletilých dětí 2.500,-Kč měsíčně a počínaje dnem 5.2.2013 je matka povinna platit na výživu každého z nezletilých dětí 500,-Kč měsíčně, vždy do 15. dne v měsíci k rukám otce.
- II. Dlužné výživné za období od 20.6.2011 do 30.11.2013 na každé z dětí ve výši 33.591,- Kč je matka povinna zaplatit otci na každé dítě v měsíčních splátkách ve výši 1.000,- Kč počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku, spolu s běžným výživným do úplného zaplacení pod ztrátou výhody splátek.
- III. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroci o výchově I. a II. a ve výroku IV. o změně dřívějšího soudního rozhodnutí o výchově a výživě potvrzuje.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

V. Státu se náhrada nákladů vzniklých v odvolacím řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Matka dne 26.4.2011 podala k soudu I. stupně návrh na změnu úpravy poměrů obou nezletilých, o které bylo naposledy rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu pro Prahu-východ ze dne 14.4.2010, č. j. 30Nc 13/2009-263. Matka uvedla, že pro děti není vhodná střídavá výchova, neboť rodiče nejsou schopni se dohodnout na sebemenší záležitosti, a tím výchova pro děti není konstruktivní. Partner matky je dlouhodobě pracovně na Novém Zélandu a ona se rozhodla využít této možnosti k dlouhodobému pobytu svému a studiu dětí v zahraničí. Dle matky by pobyt v ideálních klimatických podmínkách byl pro děti přínosem vzhledem k jejich problémům s respiračními nemocemi a rovněž možností získat dovednosti v angličtině. Matka je absolventkou filozofické fakulty v oboru česká a anglická filologie a není pro ni problémem vyučovat děti doma. Matka navrhla, aby obě děti byly svěřeny do její péče a otcí určen široký styk, každý sudý rok 1 měsíc včetně vánočních svátků a každý rok o hlavních prázdninách od 1.7. do 31.7. toho kterého roku. V průběhu řízení matka navrhla, aby bylo rozhodnuto o střídavé péči buď tak, že by děti byly rok u matky a rok u otce, a případně půl roku u matky a půl roku u otce.

Otec s návrhem matky nesouhlasil a uvedl, že ve věci bylo rozhodnuto shora uvedeným rozsudkem, který tak potvrdil dlouhodobě zavedenou a fungující praxi střídavé péče otce a matky, a to střídání výchovného prostředí dětí po jednom týdnu. Otec poukázal na znalecký posudek znalců PhDr. Josefa Pavláta a MUDr. Dany Janotové, CSc. z předcházejícího řízení, ze kterého vyplývá, že střídavá péče obou rodičů dětem prospívá, je fungující a děti jsou na ni zvyklé. Otec uvedl, že matka je vedena zájmem odstěhovat se do zahraničí se svým současným partnerem, nikoliv zájmem dětí. Otec zdůraznil, že matka dostatečně neprokázala zajištění bydlení a obživy pro nezletilé na Novém Zélandu. Navrhl, aby obě děti byly svěřeny do jeho výchovy a návrh matky na úpravu styku s otcem s nezletilými, aby byl zamítnut. Otec poukázal na skutečnost, že to byla matka, kdo fakticky opustil obě děti výjezdem do zahraničí a dále na neplacení výživného matkou a zájem dětí mít stabilní bydliště.

Soud I. stupně napadeným rozsudkem výrokem I. zamítl návrh matky na změnu výchovy svěřením nezletilých dětí do její péče. Výrokem II. svěřil obě děti do výchovy otce. Výrokem III. stanovil matce výživné pro nezletilého T[redacted] 1.600,- Kč měsíčně a pro nezletilou K[redacted] 1.600,- Kč měsíčně splatných vždy do 15. dne v měsíci k rukám otce, a to počínaje dnem právní moci rozsudku. Výrokem IV. bylo rozhodnuto o změně rozsudku soudu I. stupně, č. j. 30Nc 13/2009-263, ze dne 14.4.2010, v části týkající se výchovy a výživy. Výrokem V. nebylo žádnému z účastníků přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

Soud I. stupně své rozhodnutí odůvodnil tím, že střídavá péče, o které bylo rozhodnuto předcházejícím rozsudkem soudu I. stupně je nadále nefunkční a nevykonávaná za situace, kdy o obě děti pečuje otec a matka pobývá na Novém Zélandu. Soud I. stupně dospěl k závěru, že je v zájmu obou nezletilých dětí, aby měly jeden domov a vyrůstaly v prostředí, kde jsou zvyklé, v tomto případě u otce. Rozhodnutí matky odjet bez nezletilých dětí na Nový Zéland soud I. stupně hodnotil jako učiněné zcela proti zájmu nezletilých dětí, kdy matka dala

přednost svým zájmům před zájmy dětí. S ohledem na skutečnost, že není možné za stávajícího stavu realizovat stanovenou střídavou péči, je zde nesouhlas otce s vycestováním dětí s matkou na Nový Zéland a matka fakticky o nezletilé děti nepečuje, soud I. stupně svěřil obě děti do péče otce. Péče otce byla shledána bez závad, což matka nezpochybnila. Ohledně výše výživného vyměřeného matce soud vycházel ze zjištěných výdělkových možností matky v České republice, z výdělkových možností otce a jeho velmi dobrých majetkových poměrů. K tvrzení otce, že jeho příjem je cca 7.000,- Kč měsíčně soud I. stupně nepřihlédl, neboť otec neprokázal, že od poslední úpravy výživného by došlo na jeho straně k zásadní změně majetkových poměrů.

Proti rozsudku soudu I. stupně podala v zákonné lhůtě odvolání matka s tím, že návrh na změnu poměrů nezletilých dětí podala z důvodu plánování společného života se svým současným partnerem na Novém Zélandu (dále jen NZ). Partner matky i matka má na NZ zajištěnu práci i bydlení. Matka se s otcem pokoušela dohodnout na jiné formě střídavé výchovy, neboť střídání se po týdnu s ohledem na vzdálenost nepřipadá v úvahu, ale otec s jakoukoliv navrženou dohodou matkou nesouhlasil. Matka má pracovní povolení na NZ na 2 roky a obývá s partnerem rodinný dům odpovídající potřebám vícečlenné rodiny. Matka odkázala na ustanovení článku 9 a 10 Úmluvy o právech dítěte s tím, že dětem nelze upírat styk s rodiči pouze proto, že jeden z nich žije nebo pracuje v zahraničí. Dle matky obě děti absolvovaly dlouhodobý pobyt na Novém Zélandu s matkou bez jakýchkoliv problémů. Matka je přesvědčena, že pro děti bude přínosem pobyt v cizojazyčném prostředí zejména z hlediska výuky anglického jazyka. Dle matky ustanovení školského zákona (§ 38) umožňují povinnou školní docházku dětí v zahraničí s tím, že v tomto případě by děti byly zároveň žáky základní školy ve [REDAKCE] a své školní povinnosti v České republice by částečně plnily formou individuální výuky. Matka je od svého odjezdu v České republice s dětmi v kontaktu prostřednictvím mobilního telefonu a částečně byla v kontaktu prostřednictvím Skype. Od prosince 2011 není u otce Skype funkční a otec ho odmítá pro děti zprovoznit. Matka uvedla, že otec dětem neumožňuje ani styk s prarodiči ze strany matky. Matka navrhla střídavou výchovu po školním roce, popřípadě po půl roce, s ohledem na vzdálenost bydliště obou rodičů.

Otec ve svém vyjádření k odvolání matky uvedl, že matka v odvolacím řízení uplatňuje zcela nové návrhy oproti tomu, jak původně navrhovala, aby soudem I. stupně bylo rozhodnuto. Matka původně navrhovala změnu předchozího rozhodnutí na svěření obou nezletilých dětí do své péče. Otec zdůraznil, že se na vzniku současné situace sám nepodílel ani on, ani děti. Změna nastala pouze na straně matky a spočívá v jejím vycestování na NZ. Otec uvedl, že matce ve styku s dětmi v ČR nijak nebrání a matka má možnost realizovat svoji rodičovskou roli v rámci střídavé výchovy. Dle otce měla matka zvážit své rozhodnutí o změně bydliště a upřednostnit zájmy svých dětí před zájmy svými. Otec je přesvědčen, že nelze po nezletilých dětech v nízkém věku požadovat, aby absolvovaly 2x ročně náročný mezikontinentální let a pravidelně opouštěly domov, školu, přátele a přerušovaly mimoškolní aktivity. Otec nesouhlasil se způsobem provedení pohovoru orgánem OSPOD s nezletilými dětmi, když u tohoto nebyl přítomen soud ani dětský psycholog. Dle otce byly otázky dětem kladeny sugestivně, případně tak, že jim s ohledem na věk nemohly porozumět. Otec namítal, že děti dostatečně neumí vlastní jazyk a seznámení se s cizím jazykem pro ně nemůže být takovým přínosem, jak uvádí matka. Otec poukázal na skutečnost, že soud si nemohl ověřit tvrzení matky ohledně jejích faktických podmínek pobytu na Novém Zélandu, zejména ohledně bydlení, školy, dětí a zajištění péče matky o děti v době jejího výkonu práce, mzdové poměry matky, zajištění zdravotní péče a další. Dle otce matka školní přípravu dětí zanedbávala a dobré školní výsledky dětí jsou důsledkem pečlivé a pravidelné mimoškolní

přípravy ze strany otce. Navíc děti mají v ČR řadu mimoškolních aktivit, které matka nezajišťovala ani nepodporovala. Otec poukázal i na problémy v souvislosti se změnou klimatických podmínek s ohledem na zdravotní potíže obou nezletilých. Otec uvedl, že matce výkon rodičovské odpovědnosti neupírá, je připraven ji matce umožnit od 15.7. do 15.8. každého kalendářního roku. Otec navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek v celém rozsahu potvrdil.

Kolizní opatrovník ve svém vyjádření k odvolání matky nejprve navrhl, aby odvolací soud změnil rozhodnutí soudu I. stupně tak, že děti svěří do střídavé péče obou rodičů s tím, že by se střídali po půl roce. V průběhu odvolacího řízení opatrovník své stanovisko změnil a navrhl, aby obě děti s ohledem na závěry nově vypracovaného znaleckého posudku byly svěřeny do výchovy otce.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 občanského soudního řádu, dále jen o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno proti nepravomocnému rozsudku okresního soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (§ 201, § 202 a contrario o.s.ř.), a že matka v odvolání uplatnila dovolené odvolací důvody (§ 205 odst. 2 písm. b), e), f) a d) o.s.ř.), přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně dle ustanovení § 212 a 212a o.s.ř., jakož přezkoumal i řízení, které vydání napadeného rozsudku předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání matky není důvodné.

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že matka podala dne 26.4.2011 návrh na svěřeni dětí do její výchovy s odůvodněním, že se rozhodla následovat svého partnera na Nový Zéland. Střídavá výchova, která dosud probíhala, tak nebude možná. Otec s návrhem matky nesouhlasil a naopak navrhl, aby obě děti byly svěřeny do jeho péče. V předcházejícím opatrovnickém řízení v roce 2010 otec předložil soudu doklad o jeho hrubých příjmech ve výši 30.000,- Kč měsíčně. Soud I. stupně přihlížel k dobrým majetkovým poměrům otce, který měl ještě byt v [REDAKCE] a rodinný dům v nezanedbatelné majetkové hodnotě. Matka v době rozhodování soudu pracovala jako učitelka Základní školy [REDAKCE]. Základ daně z podnikání matky za rok 2009 byl 92.921,- Kč. Příjem otce se snížil na částku 7.120,- Kč čistého, matka dosahovala příjmu okolo 10.000,- Kč v době, kdy pracovala v České republice. V červnu roku 2011 matka odcestovala na Nový Zéland za účelem zajištění práce a pobytu pro obě nezletilé děti. V odvolacím řízení rozhodl odvolací soud rozsudkem ze dne 21. února 2012, č. j. 21Co 522/2011-607 tak, že výrokem I. svěří obě nezletilé děti do střídavé péče obou rodičů tak, že matka nezletilých převezme oba nezletilé z péče otce v místě jeho bydliště 20.6.2012 v 9.00 hodin a do péče otce oba nezletilé předá tamtéž dne 20.12.2012 v 9.00 hodin. Otec nezletilých předá děti matce v místě svého bydliště dne 20.6.2013 v 9.00 hodin, kde matka nezletilé převezme. Matka oba nezletilé předá otcovi 20.12.2013 v 9.00 hodin v místě bydliště otce. Střídavá výchova takto upravená bude probíhat v rozsahu půl roku v každém kalendářním roce a v tomto rozsahu bude probíhat i styk obou rodičů s nezletilými dětmi. Výrokem II. rozhodl s účinností od 20.6.2012 o změně rozsudku Okresního soudu pro Prahu – východ ze dne 14.4.2010, č.j. 30 Nc 13/2009-263. Výrokem III. bylo rozhodnuto o nestanovení výživného pro nezletilé děti. Výrokem IV. byla rodičům uložena povinnost umožnit v období, kdy jsou děti v péči druhého rodiče kontakt prostřednictvím telefonního spojení či připojení přes Skype, případně zajistit jinou hlasovou či obrazovou komunikaci každé úterý od 19.00 do 19.30 hodin a neděli od 9.00 do 10.00 hodin časového pásma dle pobytu nezletilých dětí. Výrokem V. nebylo žádnému z účastníků přiznáno právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Proti tomuto rozhodnutí podal otec ústavní stížnost, na základě které ústavní soud nálezem ze dne 5.9.2012, sp. zn.

II. ÚS 1835/12, rozsudek Krajského soudu ze dne 21.2.2012, č. j. 21 Co 522/2011-607, zrušil. Ústavní soud vytkl Krajskému soudu v Praze, že při měnícím rozhodnutí nezopakoval dokazování a neumožnil účastníkům se vyjádřit ke svému jinému právnímu názoru, než který zaujal soud I. stupně. Dle Ústavního soudu rozhodnutí krajského soudu nebylo předvídatelné a krajský soud měl v tomto případě podrobně zjišťovat podmínky na straně matky pro pobyt dětí na Novém Zélandu. Dále bylo odvolacímu soudu vytknuto, že se nezabýval vhodností střídavé výchovy navržené matkou z hlediska psychologického a neučinil v této souvislosti žádná skutková zjištění. Ústavní soud poukázal na rezervovaný přístup dětských psychologů ke střídavé výchově s intervaly delšími než pár týdnů. Odvolací soud tak nezkoumal dopady střídavé výchovy na osobnost obou nezletilých dětí, zvláště pokud se jedná o atypickou situaci půlročního cyklu s pobytem na jiném kontinentu. Ústavní soud rozhodnutí krajského soudu zrušil s tím, že mu uložil řádně prověřit předpoklady pro řádné fungování střídavé výchovy, nejen z hlediska materiálního zajištění podmínek pobytu dětí s matkou na Novém Zélandu, ale i z hlediska důsledků rozdílných vzdělávacích systémů a dále s tím, že je třeba reflektovat změnu poměrů, která mohla nastat od znaleckého posudku, který byl vyhotoven pro účely opatrovnického řízení v roce 2010.

Při přezkumu napadeného rozsudku vyšel odvolací soud ze skutkového stavu, který byl zjištěn soudem I. stupně a z doplněného dokazování odvolacím soudem. Dokazování bylo doplněno rodným listem nezletilé E. P., která se narodila matce dne [redacted], posudkem o stavu nemovitosti obývané matkou na Novém Zélandu, zprávou Základní školy [redacted] doručenou soudu 17.4.2013, zprávou MÚ v [redacted] ze dne 30.4.2013, zprávou Základní školy [redacted] ze dne 25.4.2013, výpisem ze zdravotní dokumentace nezletilých dětí. Základní škola se vyjádřila tak, že nevidí problém v půlročním pobytu nezletilých dětí u matky, nejlépe tak, aby se shodoval se školním pololetím české školy s tím, že by se vždy domluvili s matkou na probíraném učivu a v následujícím půlroce. Třídní učitelka poukázala na skutečnost, že srovnávací zkoušky by u obou nezletilých neměly být problémem, neboť ve všech případech zameškané školní docházky si děti látku vždy včas doplnily a doučily. Dle třídní učitelky by děti neměly mít problém s opětovným začleněním se do školního kolektivu po návratu ze zahraničí. Matka poukázala na zdravotní dokumentaci obou nezletilých dětí s tím, že z ní vyplývá, že děti jsou poměrně často nemocné. Matka vyjádřila přesvědčení, že pobyt v přímořském klimatu by nezletilým prospěl.

Krajský soud pro zjištění skutečného názoru dětí na případnou střídavou výchovu realizovanou na Novém Zélandu, zjištění jejich vnímání obou rodičů, ustanovil znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie ve věci péče o nezletilé. Ze závěrů znaleckého posudku a slyšení obou znalců při jednání dne 10.12.2013 bylo zjištěno, že oba nezletilí mají k rodičům dobrý vztah, k otci jde o blízký kladný vztah, u matky o kladný vztah. Nebylo zjištěno, že by děti významně vnímaly postoj rodičů k sobě navzájem. Ze znaleckého posudku vyplývá, že obě děti jsou schopny samostatně vyjádřit své stanovisko a obě shodně uvedly, že chtějí vyrůstat u otce. Jsou i ve věku, kdy již jsou schopny vnímat časovou posloupnost včetně ohraničení doby 6 měsíců. Děti chtějí chodit do školy ve [redacted] a ČR považují za svůj domov. Obě děti mají blízký a srdečný vztah k partnerce otce, naopak k partnerovi matky je jejich vztah rezervovaný a nemají s ním bližší vztah. Dlouhodobou ztrátu osobního kontaktu s matkou děti nevnímají úkorně a vše svědčí pro to, že mateřskou postavu jim nahrazuje otcova partnerka. Svou polorodou sestru děti zahrnuly do své rodiny a akceptují ji. Znalec PhDr. Josef Pavlát uvedl, že obě děti jsou vázány na své současné bydliště tak, jak je u dětí jejich věku obvyklé. Dále uvedl, že nebylo zjištěno v tomto případě, že by ze strany otce došlo k ovlivňování dětí proti matce. K možnosti dlouhodobého pobytu na Novém Zélandu v řádu měsíců znalec uvedl, že by bylo vhodné, aby školní

docházka nezletilých probíhala bez většího přerušování, a takovýto pobyt za vhodný nepovažuje. V rámci vyšetření dětí nebylo zjištěno, že by se otce obávaly. Znalec uvedl, že telefonický kontakt dětí s matkou je dostatečný, byl by ideálnější kontakt přes Skype, ale znalec o možnosti použití Skypu pro kontakt dětí s matkou nehovořil. Znalec Doc. MUDr. Karel Hynek, CSc. se vyjádřil tak, že nebylo zjištěno při vyšetření matky, že by trpěla duševní chorobou. Tento znalec se vyjádřil tak, že by matka v průběhu letních prázdnin měla trávit s dětmi čas v poměru k otci 3:1 ve prospěch matky. Znalec uvedl, že děti jsou psychicky a fyzicky vyspělé natolik, že jsou schopny absolvovat cestu na Nový Zéland. Dále bylo dokazování doplněno obsahem přípisu matky o jejích příjmech a nákladech za období od 10.8.2011 a od 17.10.2012, smlouvou o nájmu domu ze dne 30.8.2013 a příjmem otce od roku 2011. Otec uvedl, že matka od března 2012 dětem neplatí žádné výživné.

Dle § 26 odst. 2,4 a 5 zákona o rodině jsou-li oba rodiče způsobilí dítě vychovávat a mají-li o výchovu zájem, může soud svěřit dítě do společné, popřípadě střídavé výchovy obou rodičů, je-li to v zájmu dítěte a budou-li tak lépe zajištěny jeho potřeby. Při rozhodování o svěření dítěte do výchovy rodičů soud sleduje především zájem dítěte s ohledem na jeho osobnost, zejména vlohy, schopnosti a vývojové možnosti, a se zřetelem na životní poměry rodičů. Dbá, aby bylo respektováno právo dítěte na péči obou rodičů a udržování pravidelného osobního styku s nimi a právo druhého rodiče, jemuž nebude dítě svěřeno, na pravidelnou informaci o dítěti. Soud přihlédne rovněž k citové orientaci a zázemí dítěte, výchovné schopnosti a odpovědnosti rodiče, stabilitě budoucího výchovného prostředí, ke schopnosti rodiče dohodnout se na výchově dítěte s druhým rodičem, k citovým vazbám dítěte na sourozence, prarodiče a další příbuzné a též k hmotnému zabezpečení ze strany rodiče včetně bytových poměrů. Soud vždy vezme v úvahu, kdo dosud kromě řádné péče o dítě dbal o jeho výchovu po stránce citové, rozumové a mravní.

Dle § 85 odst. 1,2 a 3 zákona o rodině vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se živit. Oba rodiče přispívají na výživu svých dětí podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů. Při určení rozsahu jejich vyživovací povinnosti přihlíží se k tomu, který z rodičů a v jaké míře o dítě osobně pečuje. Žijí-li rodiče spolu, přihlédne se i k péči rodičů o společnou domácnost.

Dle § 96 odst. 1 zákona o rodině při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika.

Podle článku 32 bod 4 zákona č. 23/91 Sb. péče o děti a jejich výchova je právem rodičů; děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Práva rodičů mohou být omezena a nezletilé děti mohou být od rodičů odloučeny proti jejich vůli jen rozhodnutím soudu na základě zákona.

Podle čl. 9 bod 3 zákona č. 104/1991 Sb. státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zajistí, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli, ledaže příslušné úřady na základě soudního rozhodnutí a v souladu s platným právem a v příslušném řízení určí, že takové oddělení je potřebné v zájmu dítěte. Takové určení může být nezbytným v některém

konkrétním případě, například, jde-li o zneužívání nebo zanedbávání dítěte rodiči nebo žijí-li rodiče odděleně a je třeba rozhodnout o místě pobytu dítěte.

Podle č. 10 bod 2 zákona č. 104/1991 Sb. dítě, jehož rodiče pobývají v různých státech, má až na výjimečné okolnosti právo udržovat pravidelné osobní kontakty a přímé styky s oběma rodiči. Za tímto účelem a v souladu se svým závazkem podle čl. 9 odst. 1 státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, uznávají právo dítěte a jeho rodičů opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní, a vstoupit do své vlastní země. Právo opustit kteroukoli zemí podléhá pouze takovým omezením, která stanoví zákon a která jsou nutná pro ochranu národní bezpečnosti, veřejného pořádku, veřejného zdraví nebo morálky nebo práv a svobod druhých a která jsou v souladu s ostatními právy uznanými v této úmluvě.

Podle č. 8 bod 1 zákona 209/1992 Sb. každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.

Odvolací soud dospěl k závěru, že na základě doplněného dokazování, a to zejména na základě závěrů znaleckého posudku, ze kterého jednoznačně vyplývá stanovisko obou nezletilých dětí, že chtějí zůstat ve svém výchovném prostředí, nechtějí měnit školu a své přátele, je na místě potvrdit rozhodnutí soudu I. stupně ohledně výchovy nezletilých dětí. Ze závěrů znaleckého posudku se navíc podává, že obě nezletilé děti mají bližší vztah k otci a velmi blízký vztah k partnerce otce, která v podstatě vstoupila do role jejich matky. Obě děti mají sice k matce kladný vztah, chtějí se s ní stýkat, ale nikoliv s ní žít na Novém Zélandu. Ze znaleckého posudku rovněž vyplývá, že vztah obou nezletilých dětí k partnerovi matky je rezervovaný. Odvolací soud konstatuje, že matce nikdy nebylo upíráno její právo na kontakt s oběma nezletilými dětmi, naopak byla to matka, která se rozhodla opustit Českou republiku z osobních důvodů. Obě děti jsou inteligentní, vyspělé a schopné vyjádřit svůj názor na výchovné prostředí a již vnímají a rozlišují časové období. Je pochopitelné, že si chtějí zachovat stabilní rodinné zázemí, kamarády a své pravidelné zájmové aktivity. V souvislosti s rozhodnutím o svěření nezletilých do výchovy otce se odvolací soud zabýval stanovenou výší výživného matce pro obě nezletilé děti včetně data účinnosti. Pokud jde o dobu stanovení výživného, odvolací soud výživné stanovil od data, kdy matka opustila ČR a obě nezletilé děti fakticky zůstaly ve výchově otce. Matka v době svého zaměstnání v České republice v roce 2010 a 2011 dosahovala průměrného čistého měsíčního příjmu okolo 10.000,- Kč. Matka předložila odvolacímu soudu prohlášení o příjmu, ze kterého bylo zjištěno, že v období od 10.8.2011 do 16.10.2012 dosahovala příjmu 15 dolarů za hodinu při 40 hodinovém příjmu a za období od 17.10.2012 do 4.2.2013, kdy dosahovala průměrného čistého příjmu 18 dolarů na hodinu při 40 hodinovém pracovním týdnu. Matka rovněž uvedla náklady na bydlení, elektřinu a vodu ve výši 576 dolarů týdně. Odvolací soud ohledně příjmu vycházel z tvrzení matky, neboť matkou uvedená výše příjmu ve spojení s náklady na živobytí odpovídá zhruba příjmu matky zjištěnému soudem za rok 2010 a 2011. Odvolací soud provedl přepočtení výdělku matky podle kurzu platného ke dni 10.8.2011, když náklady na bydlení matkou uvedené započítal pouze jednou polovinou, neboť z řízení je známo, že matka bydlí společně se svým partnerem. Z přepočtu pak vychází, že matka v období od 10.8.2011 do 16.10.2012 dosahovala čistého měsíčního příjmu mezi 16.000,- Kč - 18.000,- Kč. Shodný přepočet odvolací soud provedl pro období od 17.10.2012 do 4.2.2013 s tím, že vycházel z platného kurzu novozélandského dolaru platného k 17.10.2012, za toto období matka dosahovala průměrného čistého měsíčního příjmu mezi 26.000,- Kč - 28.000,- Kč. Odvolací soud přihlédl ke skutečnosti, že náklady na živobytí matky a náklady na její oblečení, obutí a ostatní potřeby budou vyšší než pokud by se vycházelo z běžného nákladu v českých korunách, a to s ohledem na život v zahraničí. Za tohoto stavu odvolací soud považuje za přiměřené výživné

možnostem a schopnostem matky a potřebám obou nezletilých ve výši 1.800,- Kč na každého z nezletilých počínaje dnem 20.6.2011, 2.500,- Kč na každého z nezletilých počínaje dnem 17.10.2012 a počínaje dnem 5.2.2013 výživné na každé z nezletilých dětí ve výši 500,- Kč měsíčně. Od 5.2.2013 bylo matce stanoveno nízké výživné s ohledem na skutečnost, že se jí narodilo další dítě, matka je s tímto dítětem na mateřské dovolené a dle svého tvrzení nedosahuje žádného příjmu a je plně závislá na výdělku svého partnera. Odvolací soud však dospěl k závěru, že matka je povinna alespoň minimálně se na výživném pro obě nezletilé děti podílet. Obě nezletilé děti jsou sice ještě nižšího věku, ale mají řadu placených aktivit a zájmů. Odvolací soud vzal na vědomí vykazovaný příjem otce ve výši 7.120,- Kč a později 7.560,- Kč s tím, že majetkové poměry otce shledal dobrými, neboť otec je vlastníkem nadstandardního rodinného domu, na aktivity obou nezletilých dětí a jejich potřeby vynakládá značné částky a zajišťuje pro ně několikrát ročně rekreaci v zahraničí. Odvolací soud z podání otce uzavřel, že jeho majetkové poměry jsou dobré a je schopen výchovu a výživu obou nezletilých dětí zabezpečit.

S ohledem na skutečnost, že matka na nezletilé děti od února 2012 neplatí žádné výživné a do února 2012 platila výživné podle předchozího pravomocného rozsudku opatrovnického soudu ve výši 1.000,- Kč na každé dítě, stanovil dlužné výživné za období od 20.6.2011 do 30.11.2013 na každé z dětí ve výši 33.591,- Kč (za období od 20.6.2011 do 16.10.2012 měla matka zaplatit na výživném 28.620,- Kč na každé dítě, za období od 17.10.2012 do 4.2.2013 měla matka zaplatit na výživném 9.039,- Kč na každé dítě, od 5.2.2013 do 30.11.2013 měla matka na každé z dětí zaplatit celkem 4.932,- Kč; od 20.6.2011 do 2/2012 matka zaplatila na výživném pro každé z dětí celkem 9.000,- Kč, celkem měla zaplatit 42.591,-Kč každému z dětí a zaplatila 9.000,-Kč každému z dětí). Matce bylo umožněno dlužné výživné uhradit ve lhůtě uvedené v ustanovení § 160 odst. 1 věta za středníkem o.s.ř. a výše splátek byla stanovena tak, aby byla dostatečná s ohledem na výši celkového dluhu a zájem nezletilých dětí mít oprávněné potřeby zajištěny v přiměřené lhůtě. Odvolací soud přihlédl ke skutečnosti, že matka je v současné době bez příjmu. Odvolací soud poukazuje na skutečnost, že splatnost celého dluhu nastane v případě, že matka poruší povinnost zaplatit byť jen jednu splátku. Právo vyplývající ze ztráty výhody splátek může otec využít pouze do splatnosti nejbližší splátky.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 146 odst. 1 písm. a) a § 151 odst. 1 o.s.ř. za současného použití § 224 odst. 1 o.s.ř. Před soudem bylo vedeno řízení, které bylo možno zahájit i bez návrhu, a současně nebyly v poměrech účastníků shledány takové okolnosti, které by vedly k přiznání náhrady nákladů řízení některému z nich.

O nákladech státu a to znalečného bylo rozhodnuto dle ustanovení § 148 odst.1 o.s.ř tak, že nebyly státu přiznány, neboť potřeba vypracování znaleckého posudku vzešla z nálezů Ústavního soudu, kterým byl předchozí rozsudek Krajského soudu ze dne 21.2.2012, č. j. 21 Co 522/2011-607 zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. a) o.s.ř.).

V Praze dne 10. prosince 2013

JUDr. Michael Pažitný, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lucie Kolingerová